

מיקי ברקוביץ בפריצה לסל

בספורט הישראלי, שראה התקדמות נחשונת גם בענפי ספורט אחרים. במיסגרת ההכנות לקראת הופעותיה של ישראל באולימפיאדת מוסקבה, נשברו שיאים לאומיים רבים על מסלולי האתלטיקה ובבריכות-השחייה. דור חדש של ספורטאים עלה לכותרות. בין אלה בלטו השנה יותר מכל גירדעון הרמט, ספורטאי צעיר מקיבוץ יד-חנה, שתוך זמן קצר קבע הישגים מרשימים בקנה-מדה ישראלי בקפיצה לגובה, ויאיר קרני, מקיבוץ העוגן, שקבע בארצות-הברית את הזמן הטוב ביותר בכל הזמנים של רץ ישראלי בריצת המרתון (42.195 ק"מ) והפך הספורטאי הישראלי הראשון שחלף על פני הישגי המינימום המקנים כרטיס-השתתפות בניבחרת האתלטיקה הישראלית באולימפיאדת מוסקבה. בין השחיינים הצליחו שלושה צעירים — אמיר גניאל, ניר שמיר ורון קרמן — להדליק את הבריכות, אבל התהילה נשארה עדיין בחיקם של כוכבי המישחקים הקבוצתיים.

נולה צ'לטון: בשטח

התיאטרון הישראלי לא בלט השנה בשל מחזה גדול ומקורי, המביא קאטארזיס לנפש המדינה. אך היו נסיון נות רבים, לרפא את המחלה של אמנות-הבמה, לקרבה לחיים ולהפכה רלוונטית לחיי בני-אדם.

כמנהלה אמנותי של הבימה, ניסה דויד לויין דרך משלו: להרבות בכמות, גם אם אין בה איכות. ההנחה היא, שכל שמעלים על הבמה מחזות מקוריים רבים יותר, ולוא גם ברמה ירודה, כן יגבר המאמץ, ובסופו של דבר יביא המאמץ המוגבר לרמה יותר גבוהה. הכי מות תוליד את האיכות. הביקוש ייצור את ההיצע.

הנחה זו היתה שנוייה מאד במחלוקת. האסכולה הנגי דית טענה, שכל פשרה על האיכות תעצור את עליית הרמה. המחזות חסרי-השראה, המועלים על הבמה, יקי בעו את הנרמה.

בנסיונות מסוג אחר עסקה נולה צ'לטון, הבמאית והמורה למישחק, עולה מארצות-הברית, שפועלת מטעם תיאטרון חיפה. במיסגרת פרויקט של שחקני תיאטרון חיפה בקריית-שמונה היא הביאה את התיאטרון לילדי הקרייה הגלילית, בקירבת חזית המילחמה היחידה של ישראל בתשל"ט. תוך עבודה עם מחזאים מקוריים, כמו יהושע סובול ואיציק ויינגרטן, ולמידה מתוך הישגיה, שטח, מעמידה אשת-התיאטרון של תשל"ט דור חדש של שחקנים, מעוררת גם בלב השחקנים והשחקניות הוותיקים והמצטיינים את החשק לעבוד עימה.

תיאטרון

(המשך מעמוד 49)
הפרוזה כישרון מרגש, שאף הוא עסק בחישוב עצמו ועולמו.
ריגש עד למאד יצחק כן-נר בספור ארץ רחוקה, שפורסם בהארץ.
השירה העברית קפאה השנה על שמרי חרוזיה. רק קבציהם של המשוררים הוותיקים נתן זך, חיים גורי ונתן יונתן הותירו חותם של ממש בשירת השנה שחלפה.
בציורים של משוררים אלה סללו את דרכם שלושה משוררים צעירים, דודו ברק, יותם הראובני ו-תנחום אבנר, העתידיים, מן הסתם, לסתום את הפער השירי בינם לבין דורי-המשוררים שהגיע לשיאו.

אבי כהן: רגלי המדינה

ספורט

אכזר מכל הקהל, ובמיוחד קהל אוהדי הספורט. הוא עשוי להתפלש לרגליו של אליל-ספורט נערץ, להריע לו עד כלות הנשימה, לשאת אותו על כפיים, ולמחרת היום, אם אך יאכזב האליל במופע בודד אחד, או שלא יממש את ציפיות הקהל, הוא יושפל עד עפר. זאת יכול היה ללמוד השנה על בשרו אליל הכדורסל התורן של ישראל, מיקי ברקוביץ.

כוכבו של מיקי לא זרח השנה. מזה כמה שנים הוא קוצר את אהדת ציבור חובבי הכדורסל, כשהוא מופיע במדי האלופה, מכבי תל-אביב. השנה התעלה מיקי על עצמו דווקא במדי נבחרת-ישראל בכדורסל. במישחקי אליפות אירופה הוא הוביל את נבחרת הכדורסל הישראלית להישג הגדול ביותר שלה בכל הזמנים: ניצחון על אלופת העולם ואירופה, נבחרת יוגוסלביה, וזכייה בתואר סגנית אלופת-אירופה.

במשך כמה שבועות היה ברקוביץ גיבור לאומי. אולם תוך ימים ספורים הוא איבד את יוקרתו, וזה בקיתונות של בוז וכימעט הוכתר בתואר "בוגד". כל זאת, משום שרצה לנצל את פירסומו והצלחתו, ואת העובדה שהוא בשיא כושרו, כדי לשחק באחת הקבוצות של הליגה המיקצוענית האמריקאית — פיסגת חלומותיו של כל כדורסלן מקצועי, כבוד בלתי-מבוטל שגם שכר נאה בצידו.

מרגע זה נראה מיקי כעריק, כמי שנטש את שדה המערכה הלאומי ומעדיף את טובת-ההנאה הפרטית שלו על טובת המדינה. התופעה יכולה היתה להיראות כביטוי נוסף להקצנה בלאומנות הישראלית, לולא הגיב אותו הציבור, בצורה הפוכה לחלוטין. על פרשה דומה, אבל בתחום הכדורגל.

מה שהיה מיקי ברקוביץ בתחום הכדורסל היה אבי כהן בתחום הכדורגל. הליברו של אלופת המדינה בי כדורגל, מכבי תל-אביב, התעלה תוך שנים ספורות אל צמרת הכדורגל הישראלי. הפך שחקן-מפתח הן בקבוצתו, הן בנבחרת הלאומית. הוא תרם לזכיית קבוצתו באליפות הכדורגל לא פחות משתרם מיקי לזכיית קבוצתו בי באליפות המדינה בכדורסל. הוא גיבש על כפיים, אליל-ההמונים.

בשיא הצלחתו הוא צד את עיניהם של צידי הכישור-נות של אלופת בריטניה בכדורגל, קבוצת ליברפול, הנדר שבת כיום בקבוצת הכדורגל הטובה בעולם. אלה ניהלו משא-ומתן מהיר, רכשו את אבי כהן כדי שישחק בקבוצתם — בשלב הראשון בקבוצת המילואים, עד שיקנה את מקומו בקבוצה הראשונה.

היה ברור שזוהי אבידה בלתי-חוזרת לכדורגל הישראלי. מי שהולך לשחק בליברפול לא יחזור עוד לשחק בפרובינציית הכדורגל הישראלית. גם נבחרת ישראל לא תוכל להעזר בכישוריו של מי שזכה בכינוי "הרגליים של המדינה", בעיקבות מישחקיו הבינלאומיים. למרות זאת היתה תגובתו של ציבור אוהדי-הכדורגל שונה לגמרי מזו של אוהדי-הכדורסל.

דווקא מהרגע שבו חתם את החוזה עם ליברפול, עלתה קרנו של אבי כהן. איש לא פיקפק בזכותו לנטוש את קבוצתו ולשחק במדי הקבוצה הטובה בעולם. להיפך. העובדה שכדורגלן ישראלי יופיע במולדת הכדורגל גיפתה את האגו הלאומי. כל מה שהיה טרף לגבי ברקוביץ, הפך כשר לגבי אבי כהן. הצטיינותו כספורטאי-השנה, ולא הצטרפותו לשורות ליברפול, היא המזכה את אבי בתואר ספורטאי-השנה.

מה שנחשב לגבי אבי כהן כהישג, מדוע הפך בגידה כשהמדובר במיקי ברקוביץ? ייתכן שהדבר נובע מהשוני שבין שני המישחקים. מיקי הוא וירטואוז יכול לסחוף קבוצת כדורסל להישגים בינלאומיים. על כדורסלן ברמתו יכולה לקום או ליפול קבוצה או נבחרת. חסרונו של אבי כהן בנוף הכדורגל הישראלי יורגש, אך לא יהיה קריטי. בכדורגל אין כדורגלן בודד אחד יכול לשנות, בצורה קיצונית, את רמתה של קבוצה. לא כן בכדורסל.

יכול להיות שהסיבות לשוני ביחס אל שני הספורטאים נובעות ממקורות אחרים. סיפורו של אבי כהן הוא סיפור סינדרלה. מה שאירע לו מתרחש בדרך כלל רק באגדות. ואילו מיקי הוא, לגבי המון מעריצי-יואייבי, "סתם" אחד, המנסה לנצל את הצלחתו כדי לעשות כסף.

סיפורם של השניים היה השנה הסיפור המרתק ביותר